A°. 1855. N°. 105.

WOENSDAG 2 MEI.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

De Gedeputeerde Staten der provincie Utrecht,

Gezien de kennisgeving van het overlijden van den heer Mr. *J. G. J.* baron *van Ittersum*, in leven lid der provinciale Staten van Utrecht;

Overwegende, dat hierdoor in eene vacature voor het hoofdkiesdistrict *Utrecht* behoort te worden voorzien;

Gelet op art. 6 der wet van den 6 Julij 1850 (Staatsblad No. 39),

Bepalen, dat de verkiezing van een lid der provinciale Staten voor het hoofd-kiesdistrict *Utrecht* zal geschieden op *Woensdag den* 30. *Mei* 1855.

En zal dit besluit worden gezonden aan den Voorzitter van den gemeenteraad van *Utrecht* en worden geplaatst in het Provinciaal-blad en in de *Utrechtsche Provinciale en Stads-Courant.*

Utrecht, den 26. April 1855.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
S. VAN HEEMSTRA, voorzitter.
C. W. MOORREES, griffier.

UTRECHT 2 Mei.

De mededeelingen die lord *John Russell* in het Parlement gedaan heeft, omtrent de Weener konferentiën zijn van luttel beteekenis geweest. Wel is ook de openbaarmaking beloofd van alle dokumenten, die betrekking hebben op den loop der onderhandelingen, maar wanneer zal aan die belofte worden gevolg gegeven?

De *Const.* levert op nieuw eenige berigten omtrent de laatste vergadering der konferentie; volgens dezelve zou men wederkeerig, naar 't schijnt, zijn overeengekomen, om eene schorsing der onderhandelingen te doen plaats hebben, terwijl intusschen de wapenen in de Krim tot eene beslissing zouden leiden. Rusland zou overigens voorstellen hebben gedaan, die zouden doen vermoeden, dat men werkelijk tot eene schikking zou kunnen geraken, zoodra in de Krim iets beslissends was voorgevallen.

Wat Oostenrijk aangaat, de *Const.* beweert, dat de militaire konventie door den heer *Drouyn* werkelijk te Weenen zou geteekend zijn, en dat men dus van het Weener hof verzekerd is. Dit verdient echter nadere bevestiging. — Intusschen wordt er van de Krim gemeld, dat het vuur der Verbondenen werkelijk gestaakt is, terwijl de Russen weder 50,000 man versterking hadden bekomen. — Men weet, dat *Napoleon's* reis naar de Krim geheel is uitgesteld.

Daarentegen meldt men de aanstaande komst van den Czaar te Warschau. – Wat gisteren van een opstand der boeren in de Ukraine is berigt, moet nog bevestigd worden. De oorzaak van het oproer was gebrek aan zout (niet eene belasting), gebrek dat vooral ontstaan is door de blokkade der Noordelijke Russ. havens.

Het Kabinet van Madrid heeft aan lord *Clarendon* alle stukken toegezonden betreffende het verschil van lord *Howden* met de Spaansche regering over de Protestanten in Sevilia gerezen.

Uit N. Amerika zijn berigten, waaruit blijkt, dat van de Engelsche wervers slechts twee ter beschikking van de regtbank zijn gesteld. — In den staat Albany was aan de Negers het stemregt verleend. — Van de overwinningen van *Santa Anna* wordt niets bevestigd.

De berigten uit China doen zien, dat de keizerlijken er in de laatste dagen gelukkiger tegen de Insurgenten streden, dan sinds lang het geval was. Behalve dat zij Shangai hebben hernomen, heeft de keizerlijke vloot ook eene groote overwinning op de Insurgenten behaald.

— Z. M. heeft benoemd bij den prov. staf, tot luit.-kol. de majoors *J. F. Mansvelt* en *F. J. D. A. Kuil van Trojen*, adjudant, de eerste in het prov. komm. van Utrecht en laatstgemelde in dat van Zuid-Holland.

— Door Z. M. zijn benoemd tot ontv. der dir. bel. en acc.: te Vleuten c. a. de heer *C. G. van van Huls;* te Scherpenzeel, de heer *M. J. J. van Buuren*, en te Heerewaarden, de heer *F. F. C. Steinmetz.*

— Door Z. M. zijn tot ridders van den Ned. Leeuw benoemd: Mr. *J. M. van Maanen*, vice-presid. van het prov. geregtshof in Noord-Holland; Mr. *J. H. Telders*, aud.-milit. in het prov. komm. van Noord-Braband; en *J. Feusslin*, dir. der cellulaire gevangenis te Brüchsal in Baden.

— Z. M. heeft den kapt.-luit. ter zee *J. Spanjaard* benoemd tot kommandeur der orde van de Eikenkroon.

:— Naar men verneemt, is de luitenant generaal baron *van Nepveu*, adjudant van Z. M. den Koning der Nederlanden, chef van den generalen staf van het Nederlandsche leger, door Z. M. den Keizer van Rusland tot ridder der orde van den Witten Arend benoemd.

:— In de volgende week zullen eenige personen, behoorende tot 's Konings gevolg, zich naar Luxemburg begeven.

— Op een door den heer *G. de Waal* te Utrecht, onder dagteekening van 14 April jl. ingediend verzoek, is den 28. daaraanvolgende ingetrokken de vergunning, welke hem bij beschikking van 23 Oktober 1854, voor eene stoombootdienst met één, twee of drie schroefbooten van Amsterdam over Weesp en Utrecht naar Vreeswijk en tusschenplaatsen, heen en terug, tot vervoer van reizigers en goederen werd verleend.

— Aan onze Hoogeschool is den 1 Mei bevorderd tot doctor in de Regten de heer *J. H. André de la Porte*, uit Arnhem, met Theses.

— Gisteren is door den algemeenen kerkeraad der Nederd. Herv. Gemeente te Amsterdam, ter vervulling der vakature van eene predikantsplaats, ontstaan door het overlijden van den Wel Eerw. Heer *J. Kortenhoef Smith*, beroepen: ds. *B. J. Adriani*, pred. te Haarlem.

— Men verneemt uit 's Hage, dat de staatskommissie ter zake van de afschaffing der slavernij in onze Overzeesche Bezittingen in de afgeloopen week hare zittingen hervat heeft en die onafgebroken voortzetten zal, tot dat zij met haren arbeid gereed is.

Het is te wenschen, dat de natie niet in gebreke blijve hare belangstelling in deze gewigtige aangelegenheid te betoonen.

§— Bij eene zeer uitgebreide memorie heeft Z. E. de minister van Financien de bedenkingen beantwoord, welke in de Afdeelingen der Tweede Kamer zijn ter sprake gebragt, nopens de voorgedragene bepalingen op de wet ter vaststelling van het briefport en ter regeling van de brievenposterij. Daarbij is een gewijzigd ontwerp van de bedoelde voordragt gevoegd.

Bij dit gewijzigd ontwerp wordt het port, voor een brief van 15 wigtjes, of daar beneden, gesteld op 5 cents voor den afstand van 30 ned. mijlen, en op 10 cents voor den afstand van meer dan 30 nederlandsche mijlen; voor de brieven van 15 tot en met 50 wigtjes, tweemalen; van 50 tot 100 driemalen, enz.

De Regering acht eene andere regeling, ten aanzien van den vrijdom van het port van nieuwspapieren, als emolumenten van postdirekteuren en beambten, wenschelijk en zelfs noodzakelijk, maar in verband met eene vergoeding voor hetgeen de belanghebbenden daarvoor zouden moeten ontberen. Bij eene afschaffing van dien vrijdom is zij alzoo voornemens om op de aanstaande Staatsbegrooting een bedrag van *f* 50,000 te brengen, ten einde in deze vergoeding te voorzien. Zij meent zich in dat opzigt niet te moeten laten terughouden door de vrees van aanmerking op de verhooging van het eind-cijfer, vermits de schatkist, bij dergelijken maatregel, welligt eer zal winnen dan verliezen. Wordt dit voorstel eventueel aangenomen, dan zal onmiddellijk de hier bedoelde vrijdom worden ingetrokken: onverminderd de verder te nemen maatregelen tot wering van alle misbruik, en onafhankelijk van de algemeene herziening waartoe in elk geval zal worden overgegaan.

Ten aanzien der adressen en fakturen heeft de regering eenige nieuwe bepalingen voorgedragen, ten einde te verhinderen, dat een ieder, die dit slechts zoude willen, zich in staat zoude bevinden om de wet krachteloos te maken.

Men kan niet op alle plaatsen hulpkantoren daarstellen; de verpligting van een zuinig beheer laat dit niet toe; het getal dier kantoren is echter reeds van 253 op 457 gebragt, een getal van 519 bestelhuizen niet medegerekend; men gaat dus steeds in dezen vooruit.

De administratie tracht van de openbare middelen van vervoer zooveel mogelijk in haar belang partij te trekken; maar het voordeel, hetwelk zij er van heeft, is beperkt, omdat het belang van die ondernemingen, of ook andere beletselen, meestal niet toelaten, dat de uren van vertrek en aankomst in dier voege geregeld worden als dit voor eene behoorlijke aansluiting aan den loop dier posten vereischt wordt. Zelden zijn deze diensten zoodanig ingerigt, dat zij geheel een postrit kunnen vervangen zonder schade voor het algemeen.

*— Te Wijk bij Duurstede is den 1. Mei tot lid van den gemeente-raad verkozen jonkhr. mr. *L. H. van Asch van Wijck*, in plaats van den heer *H. J. van Mariënhoff*, die voor die betrekking had bedankt.

* - Wij hebben berigten van de Kaap de Goede Hoop van den 13. Feb. Z. M. fregat de Ruyter, komm. *'t Hoofd*, was den 19. Jan. in de Tafelbaai voor anker gekomen en was tot den 30. aldaar gebleven, op welken dag het schip de reis naar Batavia heeft voortgezet. Alles was aan boord in de beste orde. De reis van Vlissingen, op den 16. Nov., was buitengewoon voorspoedig geweest, zijnde het schip in één dag het kanaal gepasseerd, en in 7 dagen tot Madera gevorderd. Dit mag inderdaad voorspoedig genoemd worden, dewijl anders de reis door het kanaal gewoonlijk verscheidene dagen duurt.

*— Wij hebben de *Java-Bode* tot 10 Maart per landmail ontvangen.

Den 9. Maart had te Batavia de overgave van het bestuur der residentie door den heer *A. H. W.* baron *de Kock*, benoemd lid in den Raad van Nederlandsch Indië, onder het houden van eene toepasselijke aanspraak, aan den heer *H. J. C. Hoogeveen* plaats gehad. Laatsgemelde is met de voorloopige waarneming van dat bestuur belast.

In de algemeene vergadering van de Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indië*, op den 7. Maart gehouden, is eene prijsvraag bekroond over het *Onderwijs der Javanen*, geschreven door den heer *J. F. G. Brumund*, leeraar bij de Hervormde gemeente. De uitgeloofde eerprijs bestaat in de dubbele gouden medaille, benevens eene geldsom van een duizend gulden indisch.

DUITSCHLAND.

WEENEN 28 April.

De heer *Drouyn* is vertrokken en baron *v. Hess* is op 't punt, om naar het leger te gaan; baron *E. Bach* is tot intendant generaal benoemd en het eerste legerkorps, dat te Weenen garnizoen houdt, heeft bevel ontvangen zich gereed te houden om op te rukken. Dat alles luidt krijgshaftig, en toch moet men niet gelooven, dat Oostenrijk zoo spoedig zijn geschut zal doen donderen naast dat der Westelijke verbondenen. — De verwarring, waarin men door de onuitputtelijke Oostersche kwestie is geworpen, blijft dezelfde. Toch blijkt het, dat Rusland vredesgezind is; het heeft althans achtereenvolgelijk twee voorslagen gedaan, naar men meldt: den 21. heeft het een voorstel gedaan op het beginsel steunende van de *opene* Zwarte Zee en den 26. een, dat berustte op het beginsel van *gesloten zee.*

Het *J. de St. Petersb.* bevat weder een rapport van prins *Gortschakoff* omtrent de beschieting van Sebastopol. De Russ. generaal berigt, dat de Verbondenen tot den 15. April steeds ijverig op de verdedigingswerken uit omstreeks 350 stukken hebben gevuurd. Het verlies aan manschappen was in de vesting gedurende dien tijd aanmerkelijk [illegible] verloor 7 off. en 136 man aan doo[den] en 36 hoofdoff., 34 off. en 1,899 man aan gewonden. De gedemonteerde stukken waren weinig [illegible] voor[den] de batterijen gedekt zijn. Bij dag is [het] vuur der vesting steeds levendig; veel is aan [illegible] delijk geschut of aan zijne batterijen beschadigd; des nachts wordt door de troepen der vesting de

geleden schade verholpen. de getroffen stukken worden vervangen en het garnizoen wordt aangevuld door versche troepen. De Franschen hebben verschillende aanvallen gedaan, om de wijkplaatsen van de Russische tirailleurs te bemagtigen; voor de tirailleurs zijn namelijk langs de geheele lijn kleine wijkplaatsen daargesteld, die nader bij de vijandelijke paralellen zijn dan bij de Russ. verdedigingswerken. Van daar uit maken de Russ. tirailleurs het den verbondenen zeer lastig. De vijand heeft dit begrepen en heeft herhaaldelijk getracht, die te vermeesteren. Ze zijn steeds terug geworpen. Den 13. April sprong in de groote Eng. batterij een kruidmagazijn, 't geen veel schade te weeg bragt; denzelfden dag gaven drie stoomschepen eenig vuur op de stad. Over 't geheel waren de Russ. vrijwilligers zeer ingenomen met de nachtelijke gevechten, die de bewijzen leveren kunnen van hunne onverschrokkenheid. Door het schrootvuur der vesting werd de vijand in zijne aanvalswerken aanmerkelijk gehinderd. — Den 16., 17. en 18. was het vuur van de Verbondenen minder krachtig geweest; de vesting antwoordde steeds met ijver; het verlies van het garnizoen was in die laatste dagen minder. — Prins Gortschakoff eindigt zijn verslag met de verklaring, dat »als men let op den moed en de vrolijkheid bijna, waarmede het garnizoen den meest afmattenden arbeid volbrengt, bijna zonder een oogenblik rust te nemen, en onder een helsch vuur, dat onophoudelijk sinds 6 dagen wordt voortgezet, men er trotsch op moet wezen, den naam van Rus te dragen."

Bij de uitwisseling, die in den Kaukasus heeft plaats gehad van de son van *Schamyl* tegen 2 Russ. prinsessen, zijn alle mogelijke vormen in acht genomen; gen, baron *Nicolaï* en *Schamijl* stonden aan weerszijden eener rivier en gelijktijdig voeren de beide schuitjes van de oevers af. Toen alles in orde was, riep *Schamijl*: »Voortaan zal ik dus vertrouwen kunnen stellen in het woord van de Russen.

— Men heeft berigt uit Odessa van 26 April: Het bombardement van Sebastopol heeft geheel opgehouden. Niet ééne Russiesche batterij is vernield. 50,000 man Russiesche versterkingstroepen zijn aangekomen.

ENGELAND.

LONDEN 30 April.

De *Times* roept heden uit: »Van welke toevallen hangt de toekomst der volkeren soms niet af! Zaturdag voor acht dagen was keizer *Napoleon* nog de welkome gast van Engeland en Zaturdag ll. hefte zich de hand van een moordenaar tegen hem op in zijne eigene hoofdstad." Het blad verheugt zich ten zeerste over de gelukkige verijdeling van het misdrijf, dat over geheel Europa zoo veel onheil had kunnen brengen, maar bovenal een gevoelige stoot zou hebben kunnen geven aan het verbond tusschen Engeland en Frankrijk, een verbond, dat zoo gelukkige gevolgen kan hebben. Zes eeuwen van oorlog hebben het bewijs geleverd, dat de krijg tusschen beide Westersche mogendheden noch voor den een, noch voor den ander heil kan aanbrengen. De regeringen van beide Staten hadden dit begrepen; een innige band is van lieverlede ontstaan, vertrouwen is van weerskanten aangekweekt. Nadat eerst met vrees de komst van een *Napoleon* op den troon van Frankrijk was begroet, nadat vervolgens de meest overtuigende bewijzen zijn geleverd, dat men zich vergist had, nadat de Franschen en Engelsche legers nevens elkaâr hun bloed voor dezelfde zaak hebben vergoten, nadat de Zouaven met een luid hoerah in den somberen morgen van Inkermann aan onze dappere strijders hunne hulp zijn komen brengen, is *Napoleon* als gast onder ons gekomen, begroet door millioenen, waarvan bij zoovelen echter nog de rouw op het gelaat stond, ter zake van pas in den oorlog geleden verliezen. De ontvangst was zoo hartelijk, dat die den moordenaar schijnt te hebben aangezet. De band tusschen Engeland en Frankrijk was nooit door het geschutgebulder, noch door de diplomatieesche onderhandelingen aangerand; de hand van een moordenaar had dien band kunnen verbreken. Zoo kort na het vertoef des Keizers te Londen begaan, kon de misdaad ook te Londen schuilplaats hebben kunnen zoeken. Een kogel uit een der duizende vensters te Londen op den Keizer gerigt, had de ongelukkigste vermoedens kunnen doen wekken. En toch, het vertoornde volk had den moordenaar op de plaats kunnen verscheuren, geen 30 millioenen hadden die eene moorddadige hand kunnen weerhouden. Zelden heeft er van het leven van een man zoo veel afgehangen, als thans van dit van *Napoleon*. Moge niet alleen voor het welslagen van de gemeenschappelijke zaak, niet alleen voor hem zelven, maar voor het heil der geheele wereld het leven des Franschen Keizers lang nog gespaard blijven."

LONDEN, Maandag 30 April.

Gelijk men gezegd heeft, is het Huis der Gemeenten heden vergaderd geweest, om inlichtingen van lord John *Russell* te ontvangen nopens de onderhandelingen te Weenen. De lord heeft de verschillende tijdperken der konferentiën nagegaan en toegelicht. Dezelve zijn bekend. Hij heeft gezegd, dat de tegenvoorstellen, door de Russiesche afgevaardigden ingediend, waren verworpen, dewijl de verbondenen dezelve voor onaannemelijk beschouwden.

Lord *Palmerston* heeft beloofd aan het Parlement te zullen mededeelen de stukken betrekkelijk de onderhandelingen, doch zonder den dag te bepalen, waarop hij dit zou doen.

Sir *Charles Wood* heeft aan de vergadering mededeeling gedaan van eene telegrafiesche dépêche uit de Krim, welke het gouvernement van lord *Raglan* heeft ontvangen, van dagteekening van gisteren (Zondag). Hieruit blijkt, dat het bombardement noch is geschorst, noch de belegering opgebroken, maar dat er slechts eene oogenblikkelijke staking van het vuur der Fransche batterijen plaats heeft.

De meerderheid van het Huis huldigde het beginsel, om jaarlijks een millioen der leening terug te betalen, wanneer de vrede mogt volgen.

Bij de behandeling van de bill betreffende het zegel der nieuwsbladen, werd de bepaling omtrent het kopijregt dier bladen na eenige diskussie ingetrokken. De beraadslaging over de andere artikelen dier wet was zeer belangrijk.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 April.

De *Const.* bevat op nieuw twee brieven over de Weenerkonferentiën. Den 26. is het kongres op 't verzoek van de Russiesche gevolmagtigden weder bijeengeroepen. Die bijeenroeping door Rusland wordt een gelukkig teeken genoemd: er blijkt uit, dat de Czaar door trapsgewijze inwilligingen tot de eindschikking tracht te geraken. Niet dat men reeds nu op den vrede moet rekenen; Rusland zal ook heden zijn laatste woord nog niet hebben gesproken; loopen de krijgsverrigtingen in de Krim gunstig voor de westmagten, het zal meer nog toegeven, dan het reeds gedaan heeft. Wel is men te Weenen niet zeer tevreden over den afloop der 14de zitting van de konferentie op den 26sten, en sommigen willen in het op nieuw afslaan der Russiesche voorstellen door de Westmagten kwade gevolgen zien. In waarheid is de toestand echter slechts dezelfde gebleven, dien hij voor die 14e zitting was, en men kon naauwelijks de beslechting der moeijelijkheden wachten, alvorens het zwaard in de weegschaal mede zijne zwaarte legt. Rusland wil nog niet toegeven, omdat er dan geen middel meer zou wezen, om terug te treden; het belang van de zitting van den 26. was trouwens minder, in de voorstellen, die door Rusland zouden gedaan worden, dan in de omstandigheid, dat Rusland de vergadering had gevraagd. Men zegt, dat Rusland de regeling der 3e voorwaarde heeft gezocht in eene soort van evenwigt in de zeemagt van de Porte en van Rusland in de Zwarte zee daar te stellen; beide vloten zouden een gelijk getal schepen mogen bezitten. De waardigheid van de kroon des Czaars scheen door deze regeling gewaarborgd. Op dien grondslag konden de Westmagten echter niet schikken. Turkije heeft er niet aan gedacht Rusland aan te vallen en zal men nu de Porte dwingen hare vloot te beperken, alleen, omdat de eigenliefde van Rusland zal voldaan worden? Rusland is de aanvaller geweest en de Porte de aangevallene. Deze beiden kan men niet gelijkstellen. De Russiesche gevolmagtigden hebben daartegen ingebragt, dat om Rusland te nopen, zijne zeemagt, te beperken, men ten minste het regt van den overwinnaar moest kunnen doen gelden, en dat Sebastopol nog stond en er de Russ. vloot in veiligheid was. Op dat terrein gebragt, moest men wel tot het besluit komen den uitslag der militaire operatiën af te wachten. De 14e zitting der konferentie is daarom gesloten, zonder dat er een nieuwe dag voor de volgende vergadering is aangewezen; maar de konferentie blijft bestaan, om dadelijk weder te kunnen geopend worden als het zwaard in de Krim eenige beslissing mogt hebben bevochten. Het verblijf van den heer *Drouyn* werd daarom verder onnoodig. — Thans spreekt men te Weenen wel weder veel van de komst van keizer *Napoleon*; maar men mag aannemen, dat *Napoleon* Weenen niet zal bezoeken, dan wanneer of de vrede is gesloten, of de oorlogsverklaring van Oostenrijk aan Rusland is geschied.

— Heden hebben de keizer te paard en de keizerin in open rijtuig hun gewoon rijtoertje in het bosch van Boulogne gedaan, overal met de grootste deelneming begroet wordende. — De moordenaar heet werkelijk *Pianori*. *Liverani* was een valsche naam; hij heeft in 't leger van *Garribaldi* gediend. — De Korsikaan, die zich op *Pianori* geworpen heeft, toen bij een tweede pistool wilde trekken, had hem ook het 1. pistool uit de zak zien nemen, en was op hem aangeloopen, toen een rijtuig voor een oogenblik hem van den moordenaar scheidde, die intusschen den tijd had zijne twee schoten te lossen. — Er zal geen bijzonder Hof over *Pianori* oordeelen; zijne zaak is reeds naar het hof van Assisses der Seine verwezen. Zijn vonnis kan misschien reeds den 10 Mei geveld wezen.

PARIJS, Dingsdag 1 Mei.

Eene depêche uit de Krim van den 28. April, heden morgen door den *Moniteur* bekend gemaakt, berigt, dat de belegeraars op dien dag hun vuur hadden gestaakt, ten einde hunne amunitie niet uit te putten en versterkingen af te wachten.

MARSEILLE, Dingsdag 1 Mei.

De stoompaket Le Caire is desen nacht in onze haven gekomen. Zij heeft Konstantinopel den 19. April verlaten.

Men had aldaar berigten uit de Krim tot den 17. April.

De generaal *Bizot* was den 15. aan zijne bekomene wonden overleden. Hij is met plegtigheid begraven.

De generaal *Forey* is met le Caire terug gekomen.

Omer-pacha is, aan het hoofd van 30,000 man, naar de Tchernaïa getrokken. Eene afdeeling Engelschen ondersteunde deze beweging der Turksche en Egyptische troepen, onder bevel van den Serdar.

De admiraal *Bruat* heeft de laatste schepen der Verbondenen, die te Konstantinopel waren achter gebleven, bij zich ontboden. Hij zou, volgens die berigten, bij het stormloopen, op het beslissend oogenblik, de Russische afsluitingen der haven voor Sebastopol forceren, om aldus tot de bemagtiging mede te werken.

Het bombardement had tot doel eene vierde parallel daar te stellen, welke dan ook op het oogenblik van deze onze berigten, onder het vuur des vijands, was opgerigt: het doel werd dus bereikt.

De verbondenen bevelhebbers waren in voornemens Sebastopol stuk voor stuk te bemagtigen, even, als een versterkt kamp en niet als eene belegerde stad. De belangrijke stellingen op het kerkhof en bij de vooruitstekende werken van den toren van Malakoff waren dan ook genomen en behouden.

Den 15. April hadden de Russen, ten getalle van 10,000 man, een uitval gedaan om de hinderlagen, door de belegeraars genomen, te hernemen. De worsteling is hardnekkig geweest. Van de Franschen zijn 250 man buiten gevecht gesteld; doch de Russen hadden drie malen zoo veel verloren.

⁂ Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER A. J. KNACKWOERST, geliefde Echtgenoote van

Tienhoven, 1 Mei 1855. K. KROON.

⁂ Op Woensdag 9 Mei, ten 10 ure, zal publiek worden verkocht te Utrecht, nabij het Stationsplein van den Spoorweg, eene **Loods** en verderen **Afbraak**, STIJGER- en TIMMERHOUT, STORTKARREN, KRUIWAGENS, TOUWWERK, eenige MEUBELEN, enz., ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. R. VOSMAER.

TE HUUR,

⁂ Een groote welaangelegde TUIN, voorzien van verschillende soorten van Vruchtboomen, met een ruim Tuinhuis, ook geschikt tot Woonhuis, benevens Keukentje, — gelegen aan den Singel bij de Maliebarrière. — Te bevragen bij W. PELLEKAAN, te Utrecht.

MEN VRAAGT TE HUUR,

⁂ Eene HEEREN HUIZINGE van minstens acht à negen Kamers, op eenen deftigen stand, liefst met eenen Tuin, tegen een Huurprijs van duizend tot twaalf honderd gulden per jaar.

Adres franco H. DE WIT Sz., Mr. Timmerman.

⁂ De ondergeteekende verwittigt het geëerde Publiek, dat hij zijn **KOFFIJHUIS, *HET METALEN KRUIS*,** achter den Dom, op den 5 Mei a. s. zal openen. Hij beveelt zich in de gunst, en belooft eene prompte, nette en civiele bediening. W. C. VAN NUUS.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Mei.	Uren.	Wind-rigt.	kr	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk d. temp	Vochtigh.	Gev regen	Aanmerkingen.
			N. Q						
1	2	o.	7.0	763.24	50.2	— 3.4	0.33	0	Bijna helder.
	10	ono.	2.0	64.55	58 3		66	0	Helder.
2	8	no.	1.5	64.42	48 2		58	0	Bijna helder.

AMSTERDAM 1 Mei 1855.

NEDERLAND.					
Werkel Schuld. . . . 2 1/2	pCt.	61 3/4	61 15/16	61 7/8
dito dito 3	„	73 15/16	74	74
dito dito 4	„	90 3/8	90 1/2	90 7/16
Amortisatie-Sijndicaat 3 1/2	„	89 1/4		
Handelmaatschappij . 4 1/2	„	126	126 1/4	
Oost-Indische Leening 4	„	90 1/16		
Leen. Holl. Spoorweg . . .		100 /8		
Aand. Rijn-Spoorweg 4 1/2	„	100 1/4		
RUSLAND.				
Oblig bij *Hope en Co.* 5	„	100 7/4	101 1/8	101 1/8
Obligat. 1828 & 1829 5	„	100 1/8	100 3/8	100 7/8
Certificaten 1840. . 4	„	76 3/8	76 1/2	76 1/2
Cert. bij *Stieglitz* N. 4	„	75 7/4	75 1/8	75 1/8
dito Adm. te Lond. 4 1/2	„	87 1/4		
Inschr. in Assign. . . 6	„	59 1/4		
Cert. van Assign. . . 6	„	59 3/4		
POLEN.				
Obligatien. 4	pCt.	69 1/4		

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

BIJVOEGSEL VAN DE UTRECHTSCHE COURANT VAN WOENSDAG 2 MEI 1855.

Zitting van den Stedelijken Raad

van Donderdag 19 April 1855.

Voorzitter Mr. *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig 26 leden. Afwezig de heeren *Verloren* en *van Asch van Wijck.*

De *Voorzitter.* Mijne Heeren! Bij den aanvang van deze vergadering is mij de vervulling van een zeer treurigen pligt opgelegd, die van U mededeeling te moeten doen van het afsterven van een onzer medeleden. De heer Mr. *Johannes Gerhardus Julianus* Baron *van Ittersum*, Lid van den Raad, werd na eene kortstondige ziekte uit ons midden weggerukt in den ouderdom van 44 jaren. Hij overleed binnen deze Stad op den 11 der maand April. Zijne naaste betrekkingen en talrijke vrienden verliezen in hem een hartelijken bloedverwant en een deelnemenden en hulpvaardigen vriend. Meer dan eene liefdadige instelling mist in hem een ijverig voorstander of bestuurder. De Koning derft in hem een zeer getrouwen onderdaan; het vaderland een staatsburger, die warm belang stelde in het algemeen welzijn, en hetgeen hij goed en nuttig oordeelde voor den lande met alle kracht voorstond; een man, die bij gevaar niet achterbleef, maar reeds in jeugdiger leeftijd met de jongelingschap van Utrechts hoogeschool medeging ten strijde; en thans, in de kracht van zijn leven, nog vol vuur was en blakende van liefde voor zijn vaderland en vorst. En onze Stad in het bijzonder, en ook wij, betreuren in zijnen dood het verlies van een zeer achtingwaardig ingezeten en medeburger, die opregt van aard, godsdienstig van zin, de belangen van deze Stad, waarin hij was opgevoed, waaraan hij zeer gehecht was, trouwhartig voorstond; die in 't midden van zijn nuttigen werkkring, naar onze begrippen te vroegtijdig, bezweek; een geëerd medelid, die hier onverholen voor U zijne meening uitsprak en aan uwe beraadslagingen en werkzaamheden volijverig deel nam. Bij zeer velen, die zijne ijverige pligtsbetrachting, zijne rondborstigheid, hulpvaardigheid en andere goede hoedanigheden kenden en wisten te waardeeren, zal de naam van den overledene nog lang in gezegend aandenken blijven voortleven. Ook in deze vergadering breng ik aan de nagedachtenis van ons waardig medelid opentlijk welverdiende hulde toe.

Verder geeft de Voorzitter berigt dat de volgende stukken zijn ingekomen:

1°. Een Prov.-blad houdende verbetering eener drukfout.

2°. De goedkeuring van *Ged. Staten* op den voorgenomen verkoop der huizen aan de v. Wijckskade (3e onderneming).

3°. Voordragt van de Plaats. schoolkommissie, ter benoeming van een nieuw lid voor gemeld kollegie. De voorgestelden zijn de heeren Mr. *W. R. Boer* en Mr. *H. Roijaards.* — Wordt besloten in den loop dezer zitting uit dit tweetal eene keuze te doen.

4°. Rekening en verantwoording van de Kamer van Koophandel dezer stad, over het afgeloopen jaar. Ter sekretarie en de beraadslaging in eene volgende vergadering.

5°. Eene voordragt van Burg. en Weths. betreffende het aanbrengen van toldeuren in de Weerdsluis. — De Voorz. deelt hierbij mede, dat er deswege eene korrespondentie met de Direktie der militaire Genie heeft plaats gehad, waaruit blijkt, dat de regering een deel aan de kosten voor deze vernieuwing nemen zal. — Ter sekretarie en de beraadslaging in eene volgende vergadering.

6°. Voordragt tot de verpachting van het ophalen van de haardasch en het uitbaggeren der stadsgrachten, welke verpachting den 1. Junij a. s. eindigt. — Ter sekretarie en de beraadslagingen in de eerstvolgende vergadering.

7°. Voordragt betreffende de voortverhuring van St. Lucas bolwerk. Hierbij wordt kenbaar gemaakt, dat de heer *Roijaards* desaangaande eene schikking heeft getroffen met den heer *van Kempen*, volgens welke de laatste de opstal op genoemd erf heeft aangekocht, tot welker aankoop echter de toestemming van den Raad vereischt wordt. — Ter sekretarie en de beraadslagingen in de eerstvolgende vergadering.

De *Voorz.* berigt hierbij, dat is ingekomen een schrijven van Regenten van het Ziekenhuis, waarin de vrees wordt te kennen gegeven, dat het geraas in de fabriek van den heer *van Kempen* misschien hinderlijk zou kunnen zijn aan de zieken. Burg. en Weths. meenen echter na onderzoek de verzekering te kunnen geven, dat desaangaande geen bezwaar bestaat, uithoofde den grooten afstand van beide gebouwen.

6e. Een rekwest van het genootschap voor Landbouw en Kruidkunde, inhoudende het verzoek om in 1856 weder eene toelage van *f* 150,— te mogen genieten ter aanmoediging van den tuinbouw.

Dit stuk wordt dadelijk in behandeling genomen, en overeenkomstig het verzoek besloten.

7e. Een rekwest van den heer *J. R. Seilberger*, met verzoek om in aanmerking te komen bij de aanstaande verkiezing van een stads-vroedmeester. — Ter Sekretarie.

De Komm. in welker handen is gesteld eene missive van de Aalmoesenierskamer, betreffende het stadsvroedmeesterschap, doet verslag bij monde van den heer *Mulder.* — De Komm. kan niet instemmen met de opmerkingen deswege van bestuurderen der Aalmoeseniers kamer; de laatsten toch achten het voor onzedelijk, dat de studenten in de medicijnen met den Hoogleeraar ernstige gevallen bijwonen, terwijl de hoogleeraar in de vroedkunde beweert, nimmermeer dan met één leerling een ernstig geval bij te wonen, maar tevens dat het van het hoogste nut voor de studenten in de medicijnen zijn kan, om datgene te kunnen leeren, wat in het ziekenhuis anders zoo hoogst zelden voorkomt. De Komm. achtte het voor voldoende, dat er één stads-verloskundige was, om reden de gewone gevallen door de vroedvrouwen worden behandeld. Bij ziekte of ontstentenis kan echter een tweede noodig zijn, waarom zij voorstelt dat Burg. en Weths. met den Hoogl. *van Goudoever* deswege in overleg mogen treden, en dat de heer *van de Water* tevens als tweede stads-vroedmeester blijve aangesteld; dat eene instruktie worde vastgesteld, volgens welke de bezoldiging van den Hoogleeraar en den stads-vroedmeester worde geregeld, en dat er een antwoord aan bestuurderen van de Aalmoeseniers kamer in voege hierboven vermeld, worde gezonden. — Ter sekretarie en de beraadslagingen in eene volgende vergadering.

De Voorz. geeft nog kennis van het inkomen eener missieve van den Hoogl. *van Goudoever*, in zake boven gemeld. — Insgelijks ter Sekretarie.

De Komm., belast met het verzoek van den heer *Ludwig*, die vraagt, dat bij eene beschikking van den Sted. Raad op het rekwest tot afkoop eener erfpacht, van den heer *van Heeckeren van Brandsenburg*, zijn eigendom moge worden gehonoreerd, doet verslag bij monde van den heer *van den Heuvel.* — Na rijp onderzoek is de Komm. tot het besluit gekomen aan den Raad voor te stellen, het verzoek van den heer *Ludwig* voor notifikatie aan nemen. — Ter sekretarie en de behandeling in de volgende verg.

De Burg. geeft kennis, dat al de benoemde leden voor de Gezondheidskommissie berigt hebben ingezonden, dat zij genoemde betrekking aannemen. Reeds heeft deze Komm. eene eerste verg. gehad. — Door het overlijden van den heer *van Ittersum*, is er eene vakature in genoemde Komm. ontstaan voor een raadslid. De Voorz. acht het wenschelijk, dat deze plaats zoo spoedig mogelijk worde vervuld, en stelt voor, om dadelijk tot die benoeming over te gaan, en tevens te benoemen een lid voor de Komm. voor de schutterij, insgelijks in de plaats van den heer *van Ittersum*, en eindelijk tot een lid van de schoolkomm., waartoe in het begin van deze zitting een dubbeltal is ter tafel gebragt. — Dienovereenkomstig wordt besloten.

Tot lid van de komm. voor de schutterij wordt daarop gekozen de heer *van Voorst van Beest.*

Tot lid van de Gezondheidskommissie (Raadslid) wordt benoemd de heer *Boer.*

Tot lid der Plaatselijke schoolkommissie wordt benoemd de heer *Boer.*

De *Voorz.* herinnert den Raad dat er ook nog door het overlijden van den heer *van Ittersum* eene vakature is ontstaan in de komm. voor het Brandwezen, en stelt voor in eene volgende vergadering hierin te voorzien.

Aan de orde van behandeling wordt gesteld het tarief betreffende het maximum voor den onderstand.

De heer *Ackersdijck* acht het moeijelijk over dit onderwerp te spreken, omdat men zoo ligt personen en zaken verwart. Hij wenscht dit te voorkomen. Hij heeft reeds vroeger zijne achting uitgesproken voor de leden van het bestuur der Aalmoeseniers-kamer. Hij weet zeer wel dat hunne werkzaamheden tot de moeijelijkste behooren, en dat zij geen andere voldoening opleveren dan de bewustheid van een gewigtigen pligt te volbrengen. De burgerij, in wier naam zij benoemd worden, ziet zelden in, dat die taak zoo lastig is; en de armen, waaraan zij hunne zorg besteden, beloonen hen gewoonlijk met ondank. Het past dus den Raad althans hun ijver te erkennen, en Spr. zoude het allerminst hierin willen ten achter blijven. Men beschouwe dus zijne opmerkingen niet als berisping van personen, wanneer hij zich genoopt voelt over de inrigting te spreken. Dit op den voorgrond gesteld hebbende, moet hij als zijne overtuiging verklaren dat hij de Aalmoesenierskamer beschouwt als eene onnatuurlijke en schadelijke instelling, waarvan het kwaad sedert de Armenwet van 28 Junij 1854 nog dreigt schrikbarend toe te nemen. Hij vreest dat, wanneer men op den betreden weg blijft voortgaan, de Aalmoesenierskamer de ruïne van de stedelijke financiën zal teweeg brengen, en te gelijk de bevolking, die de krachtige arbeidzame klasse behoorde uit te maken, aanhoudend lager zal doen zinken. De toekomst van deze, anders zoo welvarende en bloeijende stad zal dus, volgens zijn inzien, grootendeels afhangen van betere maatregelen ten opzigte der armen. Wanneer hij over den aard der Aalmoesenierskamer nadenkt, meent hij te kunnen aannemen, dat deze instelling oorspronkelijk bestemd geweest is, om in de buitengewone gevallen, dat armen door geene diakoniën, door geene godsdienstige of menschlievende inrigtingen, door geene bijzondere liefdadigheid ondersteund werden, althans voor den uitersten nood te zorgen, opdat het niet mogelijk zijn zoude dat iemand van honger omkwam. Doch zij is van die bestemming voor zeldzame uitzonderingen zoo ontaard, dat nu reeds 2640 menschen het voor hun onderhoud laten aankomen op de stedelijke kas. Een deel daarvan verdient nog wat in den zomer, doch zorgt niet voor den winter, en 1200 moeten het gansche jaar onderhouden worden. Dit getal nu kan nog aanzienlijk toenemen. Het is reeds zoo verleidelijk voor den arbeidenden stand, geen zorg te hebben voor de toekomst, en zich regelmatig tot de Kamer te kunnen wenden. Doch er was tot nog toe althans eenige grens. De vroegere besturen hadden de leden der kerkgenootschappen afgewezen, en vermogten het aan de diakoniën tot pligt te maken voor deze leden te zorgen. Het is treurig er aan te herinneren; die armen, welke de Aalmoesenierskamer bedeelde, werden beschouwd als tot geen dier genootschappen te behooren. Het was eene fiktie, althans Spr. durft het niet aannemen, dat in het midden van Utrecht 2640 heidenen zouden zijn, die in geen kerkgenootschap als broeders zouden beschouwd worden. Doch zelfs die fiktie, waarheid kan zij niet zijn, verdwijnt volgens de nieuwe wet. En bleef de Aalmoesenierskamer op den tegenwoordigen voet, zoo zouden hare deuren ook moeten open gesteld worden voor diegenen, welke men tot nog toe afwees. Wanen wij niet, dat door opoffering, door veel ruimere sommen voor de Aalmoesenierskamer te bestemmen, althans in de behoeften der armen zoude voorzien worden. Het tegendeel is waar, door mildheid zoude men de armoede niet wegnemen, maar aanhoudend vermeerderen; wij zouden eene behoeftige bevolking kweeken, die de opbrengsten der vlijtigen en gegoeden verslinden zoude, tot dat eindelijk de bedeeling onmogelijk werd. Doch de nieuwe wet is van een ander beginsel uitgegaan, wij lezen dat in haar 20e artikel. En dit is juist de beslissing van een strijd, die omtrent de armenwetgeving gevoerd is. Velen verlangden een streng toezigt van regeringswege over alle armenverzorging ook de kerkelijke, ten einde met name de diakoniën hare bestemming niet uit het oog verloren, en de armen ten koste van den Staat of de burgerlijke gemeenten lieten vervallen. Hiertegen is, zoo als men

weet, een kreet opgegaan. De kerkgenootschappen en diakonien hebben alle kontrôle van zich afgeweerd; zij hebben verlangd dat de regering zich geheel op haar verlaten zoude; zij hebben als het ware der regering toegeroepen: geef ons volkomene vrijheid, en wij zullen voor alle armen zorgen. Bij de nieuwe wet is aan dien wensch voldaan: „De ondersteuning der armen wordt overgelaten aan de kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid." Alleen bij uitzondering „en dan slechts bij volstrekte „onvermijdelijkheid" mogen burgerlijke besturen onderstand verleenen. (Art. 21). Indien dit stelsel verwezenlijkt wordt, zal een goede natuurlijke armenverzorging ontstaan; doch wordt het niet nageleefd, dan zal de wet zeer nootlottige gevolgen hebben. Volgens de nieuwe wet kan dus de Aalmoesenierskamer niet blijven bestaan, en het komt den Spr. dringend noodzakelijk voor dat de middelen worden onderzocht en overwogen om haar te vervangen, door eene andere instelling uitsluitend bestemd, om overeenkomstig Art. 21 te voorzien in buitengewone gevallen van volstrekte onvermijdelijkheid. Wanneer dit niet geschiedt zal het getal der bedeelden bij de Aalmoesenierskamer onmisbaar toenemen, zoo als bij de behandeling der begrooting reeds werd voorspeld. Wanneer de armen door de diakonien ondersteund worden, staan zij, zoo als het behoort, onder zekere toezigt en tucht; bij de Aalmoesenierskamer zijn ze uit den aart der zaak vrij, en behoeven slechts te zeggen: ik ben arm, bedeel mij. Het is dus niet vreemd dat zij zich van de diakonien los maken om zich aan de Stedelijke armenkas over te geven. Dit zijn de gronden waarom de Spr. voorstelt dat de Raad zoo spoedig mogelijk den voorloopigen toestand in alle opzigten doe ophouden en eene hervorming in overeenstemming met de wet tot stand brenge. Hij twijfelt er niet aan of van de zijde der diakonien zelven zal gewenscht worden tot een natuurlijken, normalen staat terug te keeren, opdat die onwaardige fiktie ophoude, dat in ons midden tusschen de twee en drieduizend heidenen zijn zouden, welke aan alle belijdenissen vreemd zijn. Het ontgaat hem niet, dat er bezwaren aan dien overgang verbonden zijn, en dat er tijdelijke maatregelen noodig zullen zijn, om dien te volbrengen. Doch dit is juist de taak, die hij wenscht, dat aan eene Komm. worde opgedragen. Hij zoude ook niet terugdeinzen voor opofferingen, welke noodzakelijk zouden kunnen zijn, om het overnemen van alle de armen door de diakonien te bevorderen; wanneer men het groote doel slechts kan bereiken, om den onnatuurlijken toestand te doen ophouden. Hij zoude het geraden achten, dat aan de Komm. werd opgedragen om met de diakonien in overleg te treden omtrent den overgang der armen, die tot hare belijdenis behooren. De Raad zal door het opdragen van die taak aan de bestaande of aan eene andere Komm. voldoen aan het stellig voorschrift van art. 4 van de armenwet. Hij herinnert dat in sommige steden datgene, wat hij voorstelt, reeds werkelijk is geschied.

De Voorzitter merkt aan, dat er reeds eene Kommissie bestaat.

De heer *Jongeneel* zegt, dat er volgens zijne overtuiging nog geen onderwerp in dezen Raad is ter sprake gebragt van zoo'n gewigtigen aard, van zoo ver uitziende gevolgen, en zoo diep ingrijpende in de belangen der burgerij als het onderwerp der armenbedeeling; het geldt volgens gevoelen van Spr. niet alleen zware geldelijke offers, maar ook de zedelijke en godsdienstige ontwikkeling der mindere klasse staan er mede in het naauwste verband. Hij is van dit alles te meer overtuigd, nadat een lid van dezen Raad, die tevens lid der aalmoesenierskamer was, bij de begrooting beweerd heeft, dat het hoofdstuk der algemeene armen welligt veel te laag geraamd was, dat dit op *ƒ* 60.000 zoude moeten gesteld worden; waar zulke cijfers worden uitgesproken, daar voegt het volgens den Spr. bovenal den Raad, om met al den ernst te overwegen. Het is eene eerste schrede op eenen nieuwen baan; wordt deze schrede onbedachtzaam gedaan, men zal van schrede tot schrede voortgaan, aan den teruggang is niet te denken. — Het tarief, hetwelk thans door de kommissie voor de armen ontworpen is, is hetzelfde wat bij de vroegere aalmoesenierskamer in zwang plagt te zijn. Alles lost zich na 't gevoelen van Spr. in de vraag op: kan men zich met dat tarief al dan niet vereenigen? — Hij brengt hulde aan den ijver en welwillendheid der leden van de vroegere aalmoesenierskamer; maar hunne zienswijze heeft hij nooit kunnen deelen, en al aanstonds werpt hij de vraag in het midden, wie waren de armen die door de aalmoesenierskamer bedeeld werden; wie zullen de armen zijn die door het burgerlijk armbestuur bedeeld worden, en hoe staat die bedeeling in verhouding tot die der verschillende kerkgenootschappen? — Algemeen is het bekend, dat de armen die vroeger door de almoesenierskamer bedeeld werden, diegenen waren, welke geene kulte waren toegedaan; geene belijdenis van hun geloof hadden afgelegd. Spr. zal niet hard oordeelen, hij wil aannemen dat velen van hen niet in de gelegenheid zijn geweest die belijdenis af te leggen, dat welligt bij velen omstandigheden bestonden, ons allen onbekend, die hen noopten geene belijdenis af te leggen, maar verre het grootste gedeelte zal toch wel uit diegenen bestaan, die om God noch godsdienst geven, voor wien de Godsdienst eene geheel onverschillige zaak is, die op eene lage trap van zedelijkheid staan: Heidenen in een Christenwereld. — En wie zullen nu de armen zijn, die door het burgerlijk armbestuur bedeeld zullen worden, na 't gevoelen van Spr. wederom dezelfde personen. Wel is waar de armenwet bepaalt, dat de doop de aanwijzing zal zijn tot welk kerkgenootschap men behoort; maar de rigting der kerkgenootschappen zelve is van dien aard, dat men veilig kan aannemen, dat geen kerkgenootschap hoofden van een gezin zullen bedeelen, die geene belijdenis van hun geloof hebben afgelegd: — Het is zoo, gaat Spr. voort, de Christus heeft ons de armen nagelaten, het is onzen pligt hun wel te doen, maar ook aan de zijde der armen rusten groote verpligtingen, en eene eerste vraag, die wij toch wel mogen doen is deze: hoe staat het met hunnen godsdienstigen zin, hunne zedelijkheid, hunnen ijver en getrouwe pligtsbetrachting? en waar deze vragen niet volledig beantwoord worden, lette men wel op hoe de giften gebruikt worden. Menige gulden onbedachtzaam uitgereikt is eene oorzaak van luiheid en vadsigheid geworden. — En hoe staat nu het tarief tot dat der verschillende kerkgenootschappen voor diegenen, die voor God en de wereld beleden wat zij gelooven en aan de kerkelijke tucht zich onderworpen hebben? Spr. heeft voor zich leggen het thans ontworpen tarief, dat der Hervormde en der Roomsch Katholijke kerkgenootschappen; hij meent zich bij die hoofdafdeelingen der christelijke kerk te moeten bepalen. Daaruit blijkt, dat het tarief voor de burgerlijke armenbedeeling voorgesteld gelijk staat met dat der Hervormde, maar 40 per cent hooger dan dat der Roomsch Katholijken. Hij vraagt of zoodanig een tarief aanneembaar is, en of het niet de schroomelijkste gevolgen zal na zich slepen, ja zelfs, is het niet alsof men eene premie uitlooft, om tot het heidendom te blijven? Men zendt tot alle volken zendelingen uit, om ze tot het christendom te brengen; hier looft men een hoog cijfer uit om *geen* christen te worden. Maar al was het, dat het voorgestelde tarief gelijk stond met het minimum van dat van eenig kerkgenootschap, dan nog zoude de vraag in overweging moeten genomen worden, met het oog op de nieuwe armenwet: kan het cijfer nog niet lager gesteld worden? Het is een last, welke men aan de burgers oplegt, en die menigeen zwaar valt om te dragen. Het voegt den Raad in deze bovenal niet om mild te zijn; en welk eene gevaarlijke strekking heeft bovendien een hoog maximum van zulk een tarief, wanneer de arme weet, dat er zoo veel te geven, zoo veel te vragen valt. Bij een laag tarief zoekt men werk: bij een hoog tarief vraagt men giften. De armen in onze maatschappij zijn opgeklommen tot eene ontzettende hoogte, maar ook hooger tarieven, en het zou nog hooger klimmen; maar weet eene zaak: de ontwikkeling der maatschappij ligt in het werken, niet in het geven; een werkende bevolking is eene gezonde, eene bedeelde eene vernederde bevolking. — Bij gelegenheid der begrooting heeft Spr. gestemd voor een *hoog cijfer* der fabrikage, omdat er een werkend beginsel in heerscht; hij zal stemmen voor een *laag tarief* der armenbedeeling omdat er een doodend beginsel in heerscht, en als amendement op het ontworpen tarief stelt hij dienvolgens voor, de cijfers der bedeeling van de kommissie te behouden, maar het aantal deeldagen van twintig op twaalf terug te brengen.

De heer *van Beeck Calkoen* heeft met groote belangstelling de redenen van de vorige Sprekers aangehoord, en met veel instemming en ingenomenheid. Bij het vorige bestuur heeft Spr. zelf dergelijke denkbeelden ontwikkeld. Hij moet echter op het gesprokene eene kleine opmerking maken, en wel op het beweerde dat de bedeelden van burgerlijke armbesturen, in tegenstelling tegen die van kerkel. armbesturen, aan geen tucht of opzigt onderworpen zijn. Hij acht zich verpligt te verklaren, dat voor de bedeelden der armen van de Aalmoesenierskamer met opzigt tot hunne opleiding, onderwijs en tucht eene zorg wordt gedragen, die welligt voor vele kerk. armbesturen tot voorbeeld zou kunnen zijn. Spr. moet evenwel opmerken, of het niet beter zou zijn, om het tijdstip af te wachten bij art. 4 bedoeld, volgens hetwelk eene algemeene herziening is te wachten op de reglementen voor de burgerlijke armbesturen. Daarom heeft men het tarief voorgesteld, alleen met bestendiging voor dit jaar. Dat het tarief voordeelig en aanlokkelijk voor de armen is, is aan Spr. niet gebleken, met dat van de Hervormden althans komt het vrij wel overeen. Wat de kommissie betreft, Spr. heeft daar vrede mede; doch hij moet opmerken, dat er reeds eene kommissie desaangaande bestaat. Hij wenscht echter alleen, dat men dit verzoek tot een naderen tijd uitstelle.

De heer *Boetselaer* wenscht, dat deze zaak, vooral wat het gesprokene van den heer *Calkoen* betreft, met geslotene deuren worde behandeld. Hierover ontstaat eenige woordenwisseling, waarna de heer *Calkoen* zelf verklaart, bij zijn spreken die bedoeling niet gehad te hebben, waarom het voorstel als van zelve vervalt.

De heer *van Hoytema* had zich niet kunnen voorstellen, dat er zoo vele bedenkingen op het tarief zouden vallen. De begrippen van de heeren *Ackersdijck* en *Jongeneel* is Spr. ook in het algemeen toegedaan; en toch hij acht zich nu door den tijd gedrongen, om geen ander maximum te kunnen aannemen. Hoe? vraagt Spr., had de Komm. bij de verschillende Diakonien moeten vragen hoe zij bedeelden, en hare tarieven in verband moeten stellen met dat van de Aalmoezenierskamer? — daarvoor was de tijd wel te kort. Het zoude eene onberadenheid, ja zelfs eene ongerijmdheid geweest zijn, om in zoo korten tijd eene beslissing in de zaak te nemen. Bij de Hervormde Diakonie heeft men onderzocht en gezien, dat er geen groot verschil bestaat; van de R. Kath. wist men niets, en dus evenmin was het de Komm. bekend, dat hunne bedeeling 40% minder is. Maar het maximum is ook slechts voor één jaar gevraagd. Ook is de Aalmoezenierskamer er slechts voor het oogenblik en niet voor de toekomst; het is thans het eenige armbestuur, dat voor de algemeene armen feitelijk bestaat. Spr. moet hier echter nog opmerken, dat de Komm. niet zoo geheel onvoorzigtig is geweest, als de heer *Jongeneel* wel beweerd heeft. Zij heeft aangenomen, dat allen die door hoogen ouderdom of ziekten buiten staat zijn om werk te verrigten, door de aalmoezenierskamer zullen bedeeld worden, en daardoor vervallen immers alle bedenkingen. De algemeene beoordeelingen over het armwezen, meent Spr. dat hier niet te pas komen; alleen heeft men hier te oordeelen over het tarief. Nog moet Spr. eene aanmerking maken ten aanzien van het onderwijs. Men moet niet uit het oog verliezen, dat de aalmoezenierskamer twee belangrijke scholen heeft, en zou men die dan ook maar met een slag willen vernietigen? Men late de zaak vooreerst dus zoo als die is, en spreke thans over niets anders dan over het tarief. Spr. verklaart zich dus tegen het benoemen eener Komm., en zou liever eene Komm. benoemd zien, die den geheelen toestand van het armwezen onderzocht.

De *Voorzitter* doet opmerken, dat de beraadslaging een zeer wijden omvang heeft genomen. Men zou bij het hooren der verschillende sprekers inderdaad tot het denkbeeld komen, dat het van den Raad afhangt den geheelen toestand van het armwezen, gelijk, die thans geworden is, volkomen te veranderen. Daartoe is echter oneindig veel meer noodig dan een raadsbesluit en het mag zelfs wel betwijfeld worden, of de veranderingen, die door vele sprekers zeker met goede bedoelingen worden beoogd, wel ooit kunnen tot stand komen. Hetgeen wordt voorgespiegeld behoort grootendeels tot de *pia vota*, op wier verwezenlijking te vergeefs zal gewacht worden tot in een volmaakten staat der maatschappij. Het is waar: het burgerlijk armbestuur behoeft eerst dàn te ondersteunen, wanneer de kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid zich onttrekken; maar daarin ligt juist de hinderpaal, die belet om tot beter te geraken; — tot nog toe onttrekken de diakonien zich aan de verzorging der armen, die tot hare gezindte behooren. De Spr. hoopt, dat, naar aanleiding der tegenwoordige diskussie en van welwillende pogingen, die hij weet dat aangewend worden, er eene betere verstandhouding met de diakonien zal ontstaan dan die, welke hij tot zijn leedwezen moet verklaren, dat in de laatste jaren bestond. Doch al die beschouwingen en alle die wenschen zijn geheel vreemd aan de vaststelling van een tarief van den te verleenen onderstand: al bleef er maar één arme over, die bij geene diakonie ondersteuning kan vinden, toch zou er een tarief moeten zijn, waarnaar deze enkele behoort te worden bedeeld. Het is zeer de wensch van den Spr., dat de som, jaarlijks door de Stad voor armenbedeeling besteed, moge verminderen; hij wenscht, dat de diakonien mogten kunnen goedvinden, zich hare armen aan te trekken; maar zoolang dit niet geschiedt; is er een tarief noodig. De Spr. moet verklaren niet te begrijpen, wat verhinderen zou, om thans, afgescheiden van alle beginselen en wenschen voor de toekomst, een tarief vast te stellen. Zeker hoe lager dat tarief is, hoe beter; maar is het voorgedragene dan zoo hoog? Is het dan zoo veel wanneer b. v. een man en vrouw te zamen, die niet meer werken kunnen, $16^2/_3$ cent daags ontvangen; wanneer eene weduwe met drie kinderen $8^1/_3$ cent daags geniet? — Men heeft de bedeelden door de stads Aalmoezenierskamer voorgesteld als luije, liederlijke menschen; men toont daardoor niet wel ingelicht te zijn; want die bedeelden zijn, voor verreweg het grootste gedeelte, ouden van dagen, menschen die niet werken kunnen en kinderen. Wordt dit alles zonder vooroordeel bedaard beschouwd, dan zullen voorzeker vele der geopperde bezwaren vervallen. Maar hoe het ook zij, in afwachting of er door welwillende medewerking der diakonien verligting komt voor stads kas, zal er noodwendig een tarief moeten zijn. De Spr

maakt er geene beschuldiging voor de diakonien, dat zij niet alle armen van hare gezindten voor hare rekening nemen; hij weet, dat ook bij haar moeijelijkheden aanwezig zijn; doch hij wil alleen dit laten uitkomen, dat iedere verpligting en elke verbetering, die men door allerlei middelen zoekt te beproeven, uitsluitend kan verkregen worden, wanneer de kerkelijke armbesturen een verstandig gebruik maken van de vrijheid, die zij nu door de wet bekomen hebben. Langs dien weg alleen kan de hoop op eene betere toekomst vervuld worden.

De heer *van Boetselaer* meent, dat men niet uit het oog moet verliezen, dat er sedert meer dan 100 jaren eene overeenkomst bestaan heeft tusschen de Aalmoeseniers-kamer en de diakonie der Ned. Herv. gemeente, waarbij geregeld was, welke armen door haar, en welke door de Aalmoeseniers-kamer zouden bedeeld worden; dat die toestand niet in één oogenblik te veranderen is, vooral wanneer men volgens de verklaring van den heer *Ackersdijck* in aanmerkening neemt, dat van de 2640 door de Aalmoeseniers-kamer bedeelden, het meerendeel tot de Ned. Herv. gemeente behooren, zoodat men dan tot de overtuiging zal komen tot de fondsen der diakonie ontoereikende zouden zijn, om eensklaps met die massa bezwaard te worden. Op dit oogenblik verbiedt het voor deze gemeente vastgestelde diakonie-reglement, nog om anderen dan lidmaten te bedeelen, doch velen zijner mede-raadsleden zijn met hem bewust, dat er bij gemelde diakonie eene strekking bestaat, om de wet zoo veel mogelijk op te volgen. Men verkeert dus thans in een overgangstijdperk, en hij is van oordeel, dat men de Aalmoeseniers-kamer als burgerlijk armbestuur in staat moet stellen, om in de behoefte harer armen te voorzien. — De wet vraagt het stellen van een maximum. Wanneer hij nu het voorgestelde tarief vergelijkt met de bedeelingen, welke bij de Herv. diakonie plaats hebben, dan moet hij bekennen, dat er veel overeenkomst is, dáár is *f* 5. de hoogste bedeeling per maand, welke hoogst zelden en nog slechts door eene kleine tijdelijke hulp wordt overschreden, men is daar echter niet gehouden aan die verschillende katechoriën, welke in het voorgestelde tarief voorkomen, welke, ofschoon door de wet bedoeld, en zijne oogen tot groote moeijelijkheden zullen aanleiding geven; de toestanden der huisgezinnen zijn zoo verschillend, dat, ofschoon het zielental en de ouderdom gelijk staan, hunne inkomsten en de verdiensten der kinderen aanmerkelijk kunnen verschillen, en bij hem de vrees bestaat, dat door de bekendheid van zoodanig tarief ligtelijk zekere aanspraak op de hoogste toelage bij de behoeftigen zal geboren worden. Niettegenstaande bij de Herv. diakonie alle vastbedeelden bestaan, uit gebrekkige oude personen, in wier toestand geene verbetering te wachten staat, is het er echter verre van daan, dat aan die allen eene bedeeling van *f* 3. per 18 dagen, of zoo als daar de rekening is van *f* 5. per maand te beurt valt. In het laatste kwartaal van 1854, dus op een zeer ongunstig tijdstip, waren bedeelingen uitgereikt voor een bedrag van *f* 7685.— aan 740 personen of huisgezinnen; hieronder waren 354 vast bedeelden tot een bedrag van *f* 3786.— dat is dus tegen *f* 3.56 per hoofd of huisgezin in de maand, gemiddeld gerekend. Hij meent dus, dat men zich door het hoog gestelde maximum, niet te zeer moet laten afschrikken. Wel is bij hem ook de vraag ontstaan, of het wenschelijk is, dat het burgerlijk armbestuur gelijk staat in hare bedeelingen met de kerkelijken? hij gelooft — neen. — Hij meent, dat er begeerte bij de bedeelden moet bestaan, om door het kerkelijk armbestuur ondersteund te worden, daartoe zal men het zekerst geraken, door de bedeelingen lager te stellen, en ofschoon hij van oordeel is, dat daartoe niet terstond kan worden overgegaan, zoude hij het echter nuttig achten, dat door den Raad het voornemen werd kennelijk gemaakt, om van lieverlede de toe te stane bedeelingen van wege het burgerlijk armbestuur, in te krimpen.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat de Komm. van 12 Dec. alleen belast was met het onderzoek van het voorgesteld tarief, zoo als dit door een der leden dier Komm. zoo even gezegd is, en zoo als ook blijkt uit hare werkzaamheid. Er bestaat dus geene Komm., belast met de taak, die hij voorstelt dat haar worde opgedragen. Indien de bestaande Komm. zich daarmede wil belasten, heeft Spr. daar niets tegen. Maar hij moet zeer aandringen, dat men de zaak niet uitstelle. Hij meende, dat reeds door den Koning een termijn bepaald was, om aan het voorschrift van art. 4 te voldoen; maar al ware dit niet zoo, de noodzakelijkheid bestaat reeds sedert de invoering der wet van 28 Junij des vorigen jaars. Er is reeds veel te lang gewacht; want het kwaad wordt van dag tot dag grooter indien men den tegenwoordigen toestand laat voortduren. Met bevreemding heeft hij van een lid hooren beweren, dat het ongepast zoude zijn nu van het armwezen in het algemeen te spreken. Bij welke gelegenheid zoude men dit dan mogen doen? Het voorgestelde tarief maakt het noodzakelijk; maar al ware dit niet de aanleiding, zoude hij meenen, dat het pligt is dat onderwerp bij voorkeur te behandelen om het groote gewigt dat het spoedig worde geregeld. Hij volhardt dus bij zijn voorstel en hij hoopt dat de Raad verlangde hervorming niet tot de pia vota zal rekenen; hij is integendeel overtuigd, dat men met moed en volharding er in slagen zal in onze stad een beteren toestand daar te stellen. Eene overeenkomst als die waarvan de heer *van Boetzelaer* gesproken heeft, waardoor de stad van de hervormde diakonie zoo veel armen overnam, als of zij tot geen kerkgenootschap behoorden, moge voor honderd jaren verschoonlijk zijn geweest; thans is men tot andere inzigten gekomen; en Spr. houdt zich overtuigd, dat de diakonien zich verheugen zullen die verstootenen weder onder haar toezigt en zorg te kunnen opnemen. Er zijn ook in andere opzigten verbeteringen op te merken die wij niet mogen voorbijzien. De overtuiging dat het voor de armen niet genoeg is te geven, is ook tot de kerkelijke armbesturen doorgedrongen; en zij zijn veel beter dan andere in de gelegenheid zedelijken invloed te oefenen. Daardoor alleen kan de armoede zoo niet weggenomen, althans zeer verminderd worden. Men heeft reeds op de scholen gewezen, die door de regenten van de Aalmoesenierskamer zijn opgerigt. Daarvoor komt hun hooge lof toe; het spoedigst zal de armoede verdwijnen als men van die kinderen betere menschen kan maken; als aan de eene zijde de opleiding en de geschiktheid tot arbeid behartigd wordt, en aan de andere zijde de gelegenheid om zonder te arbeiden van bedeeling te leven wordt afgesneden. In eene stad als Utrecht, waar zoo vele middelen zijn, en tevens zoo goede gezindheid om wel te doen, behoeft men voorwaar niet te wanhopen; het komt er slechts op aan dat men de beste middelen kieze; en daartoe behoort, volgens de overtuiging van den Spr., eene grondige hervorming van de Aalmoesenierskamer. — Wat nu het tarief van bedeeling betreft, dat thans in behandeling is, dit werd reeds den 12. December voorgedragen. Spr. heeft er toen op aangedrongen, dat het niet bij overijling wierd aangenomen; maar eene kommissie wierd benoemd, om het grondig te onderzoeken. Die kommissie werd benoemd, en zij deelde den raad in de vergadering van 28 December mede, dat zij nog geen verslag kan uitbrengen, omdat zoo vele bedenkingen bij haar waren opgekomen, die nog niet hadden kunnen worden opgelost. Eindelijk heeft zij in plaats van een verslag het tarief overgelegd dat niet anders behelst dan eene opgave van de bedeelingen, zoo als die tot nog toe hebben plaats gehad. Spr. wil hierover die komm. niet berispen; hij kan niet oordeelen over de moeijelijkheden, die zij kan hebben ontmoet. Doch hij kan niet onopgemerkt laten dat hierdoor niet voldaan wordt aan het voorschrift van Art. 25 der Armenwet. Hij geeft in bedenking of niet in de eerste plaats had moeten onderzocht worden hoe hoog de bedeelingen zijn bij de verschillende diakonien. Niet omdat hem het tarief zoo hoog voorkomt; — hoe gaarne zoude hij de armen veel beter bedeeld zien. Maar het schijnt toch van het uiterste belang dat er voor de armen geen voordeel in zij, om door de Aalmoesenierskamer in plaats der diakonie bedeeld te worden. Immers dit moet als schadelijke prikkel werken om zich aan de diakonien, die een streng toezigt oefenen, te onttrekken, en zich tot de Aalmoesenierskamer te wenden, die bloot bedeelt. Dit punt behoorde dus in de eerste plaats tot zekerheid gebragt te zijn. Hij wil verder niet in de kritiek van elke bepaling treden; doch hij toont aan dat er geene duidelijke onderscheiding der klassen van bedeeling in gevonden wordt; dat het omtrent de buitengewone toelagen niet blijkt of de uitgedrukte som is voor den geheelen winter, voor de maand of voor den bedeelingstijd van 18 dagen; verder dat, terwijl de stad verbiedt te bedeelen, wanneer men elders ondersteuning genoten vordt, voor de zwangere vrouwen eene toelage bepaald is tot verkrijging van verloskundige hulp; terwijl de stad reeds daarin heeft voorzien, en die hulp kosteloos verstrekt wordt; en dat zelfs waar de instelling van moederlijke weldadigheid ondersteunt, eene kleine toelage van de Aalmoesenierkamer verstrekt wordt. Het is mogelijk dat het bestuur der Aalmoesenierskamer bezwaar vindt om op eens de tot nog toe gevolgde regelen te veranderen. In dat geval zoude Spr. zich er niet tegen verzetten, dat voorloopig op den bestaanden voet wierd voortgegaan, zonder een vastgesteld tarief, zoo als dit nu reeds vier maanden heeft plaats gehad; doch als een tarief van dezen raad kan het, naar zijn inzien, onmogelijk worden vastgesteld, omdat het in volkomen strijd is met de wet.

De heer *Boer* heeft ook met bevreemding gehoord, dat de beraadslagingen eene te wijde strekking hebben. Hij moet vragen, wat hier eigenlijk in behandeling is? Niets anders dan een uitvloeisel van de armenwet, en eene toepassing van die wet in het tarief der bedeeling. Men moet daarbij den geest van die wet trachten na te leven. Juist de heer *Ackersdijck* heeft daarop gewezen en aangetoond, welke maatregelen er volgens de bedoeling van den wetgever moeten genomen worden. Hij heeft er op gewezen hoe het verzuim daarvan tot groot nadeel van de burgerij kan werken, hoe strenge naleving daarvan welligt tot goede uitkomsten kan voeren. De door hem aangevoerde redenen en gronden hebben moeten treffen en overtuigen, en er mag dus hier geen sprake zijn van utopien en hersenschimmen. Als men dit steeds op den voorgrond stelt, dan is men op den breeden weg, om elke poging tot herstelling van het kwaad te doen mislukken. Eene verbetering van den toestand van het armwezen is voor verwezentlijking vatbaar, als men slechts eene komm. benoemt, die het onderwerp met ernst ter harte neemt, en die zich zooveel mogelijk tracht te verstaan met de diakenen der verschillende kerkgenootschappen. In de grootste mate keurt Spr. dus het denkbeeld goed van het benoemen eener komm. De heer *v. Hoytema* heeft verklaard, dat de reeds bestaande komm. alleen werkzaam is geweest, om een tarief daar te stellen en dat daarmede hare taak was afgedaan. Het denkbeeld van den heer *Ackersdijck* betreft dus eene nieuwe zaak, en is, wat het nut betreft, voor geen tegenspraak vatbaar. Wat het tarief aangaât daaraan zal Spr. nooit zijne goedkeurende stem geven. De heer *Ackersdijck* heeft reeds doen opmerken, dat het tarief der burgerlijke armenbedeeling steeds beneden dat van de kerkelijke moet blijven. Verlaat men dat beginsel, dan is men den weg van wettelijke liefdadigheid opgegaan, den weg, waardoor de arme zich van alle tucht en toezigt kan ontslaan. Dat de bedeelingen van het stedelijk bestuur, beneden die van de kerkbesturen blijven, vormt in deze den eenigen dam. De heer *v. Hoytema* en andere Sprs. nu hebben verklaard dat die tarieven gelijk staan, en hierin is juist genoegzamen grond voor de noodzakelijkheid om dat tarief te verwerpen. Maar er is daarvoor ook nog een anderen grond. Spr. ziet in de aanneming van dit tarief niets anders dan een uitstel van de groote zaak der regeling van het armwezen, eene aanleiding, om haar weer op de lange baan te schuiven, en dat is het noodlottigste wat men doen kan, en reeds te lang gedaan heeft. Reeds vóór het einde van 1854 had er eene regeling moeten geschied zijn. Om alle deze redenen, zal Spr. tegen het tarief stemmen. Hij hoopt echter dat het denkbeeld van den heer *Ackersdijck*, om eene Komm. te benoemen ter algeheele regeling van het armwezen, ingang mag vinden.

De heer *v. Hoytema* acht het een vreemden toestand waarin hij verkeert, daar hij het tarief verdedigt, en toch voor het grootste gedeelte met de heeren *Ackersdijk*, *Boer* en *Jongeneel* instemt. En toch meent hij, uit den aard der zaak, dat het thans geen geschikt tijdstip is, om over de armverzorging in het algemeen te spreken. Nu moet men meer het tarief beoordeelen, dan naar het beginsel van de wet zoeken. De Komm. heeft juist de onmogelijkheid ingezien, om in zoo korten tijd het armwezen in het geheel te regelen. En als de Komm. nu niet heeft kunnen doen wat zij zoo gaarne wenschte, wat helpt het dan, dat bij deze gelegenheid, de algemeene beginselen worden besproken? Weet men wat in de Komm. is behandeld? Zij heeft gearbeid, en alles aangewend, ten einde het maximum der aalmoeseniers-kamer tot slechts enkelen te bepalen: maar het dient hier gezegd, de aalmoeseniers-kamer heeft fondsen, en die mogt de Komm. niet prijs geven. Dat denkbeeld heeft haar tot de overtuiging gebragt, om de zaak niet anders te regelen. Wil nu de vergadering eene andere Komm. benoemen, Spr. is daar niet tegen. Het onderwerp is moeijelijk en hoogst gewigtig, en vereischt eene naauwkeurige en voortgezette overweging.

De heer *Karsten* stemt in met hetgeen door vorige Sprekers omtrent de nadeelige zijde der Aalmoezenierskamer op zoo overtuigende wijze is gezegd. Naar zijn oordeel is deze arminrigting van hare oorspronkelijke bestemming ontaard. Haar doel was, aan weinige behoeftigen, die geene ledematen waren van eene Godsdienstige gezindheid, onderstand te verschaffen; en de vrucht daarvan is geweest, dat honderde huisgezinnen zich van de kerkgenootschappen, waartoe zij behoorden, hebben losgemaakt. Menigeen wordt daarom geen lidmaat, omdat hij bij de stads-aalmoezenierskamer op eene gemakkelijker wijze even veel of meer bedeeling kan bekomen dan bij de Diakonie of het Kerkelijk armbestuur. Dit leidt tot onzedelijkheid en ongodsdienstigheid bij de behoeftige klasse. Spr. acht het wenschelijk, dat daartegen hoe eer hoe liever maatregelen mogten worden genomen. Uitstel van beraadslaging zou strekken tot bestendiging van een toestand, die een kanker is van de maatschappij. Uit dien hoofde zal hij tegen het voorgestelde tarief stemmen en zou hij daarentegen aanbevelen het beramen van eenen overgangsmaatregel, ten einde inmiddels eene reorganisatie van het armwezen tot stand gebragt worde, en tijdelijk in de behoeften der armen te voorzien.

De heer *Bake* stelt voor om het tarief in het algemeen met 10% te verminderen, ten einde gemoet te komen aan de geopperde bezwaren.

De *Voorzitter* acht het eene moeijelijke zaak, zulke tarieven juist te vergelijken; daar de wijze, waarop ondersteund wordt, zoo aanmerkelijk kan verschillen

daar welligt sommige armbesturen, wier tarieven van geldelijken onderstand men kent, daarenboven brandstoffen, levensmiddelen en dergelijke verschaffen. Het ware een krachtige greep, het thans voorgestelde in eens met 10 ten honderd te verminderen. Overigens wil hij dit punt overlaten aan die leden, welke beter met de zaak bekend zijn dan hij. Alleen moet hij nog in het midden brengen, dat de bezwaren, tegen de Aalmoezenierskamer geopperd, voor het minst zeer overdreven en veel te sterk gekleurd werden. Hij wenscht dat men niet vergete, hoe uitnemend veel de stad verschuldigd is aan de Regenten dier Kamer, die, uit de geachtste ingezetenen gekozen, zich belangeloos eene zoo moeijelijke taak willen getroosten en zeker mogen gerekend worden, evenzeer als de leden van den Raad, de beste bedoelingen te hebben voor de belangen onzer Stad. Er zal altijd een burgerlijk armbestuur moeten blijven; niet ten behoeve van sommige klassen van armen, die ten gevolge van gemaakte schikkingen, bij de kerkelijke besturen geen ondersteuning vinden; maar voor allen, die door deze besturen worden afgewezen. Maken deze besturen in dit opzigt van hunne vrijheid gebruik, dan zal ook het bezwaar blijven voortleven; doch nemen zij hunne armen voor hunne rekening, dan zal het goed gaan.

De heer *van Hengst* rekent zich verpligt op te komen tegen een beweren, dat de aalmoezenierskamer onzedelijkheid zou bevorderen. Hij heeft de innige overtuiging, dat de regenten zich veel moeite geven, om de armen tot godsdienst op te wekken, en zedelijkheid en werkzaamheid bij hen te ontwikkelen; reeds herhaaldelijk heeft hij er de schoonste resultaten van mogen zien.

Om het vergevorderde uur sluit thans de voorz. de beraadslagingen tot over 8 dagen.

Zitting van den Stedelijken Raad van Amersfoort

Op Maandag den 30. April 1855.

Voorzitter Mr. *A. G. Weijers.*

Tegenwoordig 12 leden; afwezig de Wethouder *v. Werkhoven* wegens ambtsbezigheden en de heer *v. Beek* met kennisgeving van verhindering, verder s nog afwezig de heer *Gordon.*

Aan de orde zijn:

De in de vorige vergadering ter tafel gebragte stukken, betreffende het aanstellen van een derden stads-dokter, benevens het te dier zake ingewonnen gevoelen der pl. geneeskundige kommissie. — De Voorz. geeft te kennen, door een lid dier kommissie te zijn ingelicht, dat deze niet eenstemmig, maar wel bij meerderheid van stemmen, tot haar besluit heeft kunnen geraken, om zoodanige benoeming niet aan te bevelen. Eenige raadsleden openbaren hun gevoelen omtrent het al dan niet noodzakelijke van eene voorziening in de vakature, — waarop met 7 tegen 5 stemmen (de heeren *v. Bel*, *Brouwer*, *Diemont*, *Nieuwland* en *Wijers*), wordt besloten niet tot de benoeming van een derden stads-dokter over te gaan. Na dit besluit vestigt de heer *v. Bel*, meermalen van zijde der armen klagten vernomen hebbende, er de aandacht op, dat voor de stads geneesheeren instruktiën vastgesteld, of — zoo ze mogten bestaan, die aan eene herziening onderworpen zullen behooren te worden, waarop de Voorzitter, onder mededeeling dat er eene zeer oude instruktie aanwezig is, zijn voornemen kenbaar maakt dit punt bij Burg. en Weth. ter sprake te brengen. — Vervolgens wordt het verzoek der wed. *J. M. Weijl* om eene jaarlijksche gratifikatie aangehouden tot eene volgende vergadering.

Rapport der kommissie in zake de beurtveeren van Amersfoort op Amsterdam en Rotterdam c. s. Naar aanleiding van art. 121 gemw. wordt op voorstel des Voorzitters besloten de belanghebbende gemeentebesturen uit te noodigen om de onderwerpelijke zaak in overweging te nemen.

Onderscheidene ontworpen raadsbesluiten tot het doen van af- en overschrijving op posten der gem. begrooting over 1854. — Achtereenvolgens goedgekeurd.

Ontwerp besluit tot tijdelijke opneming eener som van *f* 4000.— tegen eene rente van hoogstens 5%. De Voorz. zegt, dat bij de laatst gedane opname van des ontvangers kas slechts een batig saldo is bevonden van *f* 842,47, terwijl tot de gewenschte afbetaling van de rekeningen ten laste der gemeente over het jaar 1854, p. m. *f* 4000.— noodig is, er bijvoegende, dat zoodanig te kort, ontstaan door de verminderde opbrengst van sommige belastingen gedurende dezen winter, vroeger meermalen is waargenomen en dat het tegenwoordige vermoedelijk uit de aanstaande inkomsten na verloop van eenigen tijd zal kunnen gedekt worden. — Goedgekeurd met algemeene stemmen.

De heer *v. Lilaar* verlaat de vergadering.

Vervolgens worden benoemd:

Eene Kommissie tot de bij art. 5 armw. bedoelde herziening van 't reglement voor het Burgerweeshuis. — Benoemd de heeren *Weijers*, *Verloren* en *v. Werkhoven;* met bepaling dat de regenten van voormeld gesticht zullen worden uitgenoodigd, ook hunnerzijds tot dat einde eene Kommissie te benoemen.

Een stembureau in zake der aanstaande verkiezing van leden voor den gemeenteraad. — Naar aanleiding van den in der tijd ter raadsvergadering uitgedrukten wensch, doet de Voorz. overlegging van eene lijst, aanwijzende de door de raadsleden gehouden zittingen in de bureaux. — Benoemd de heeren *v. Werkhoven* en *Brouwer* tot leden en *Nieuwland* en *Herschel* tot plaatsvervangende leden.

Zijn ingekomen:

Jaarlijksch verslag van den toestand der gemeente over 1854.

Verslagen der onderscheidene instellingen, genootschappen, enz. over 1854.

Proces-verbaal dd. 12 April ll. wegens de opneming der boeken en kas van den gemeente ontvanger.

Staat van de opbrengst der pl. belastingen over het 1. kwartaal 1855, tot een bedrag van *f* 6662,69½. — Allen nedergelegd ter sekretarie.

Goedkeuring van Gedeputeerde Staten op het kohier der belasting op de honden over 1855.

De Voorzitter zegt dat Gedep. Staten verklaard hebben het gevoelen van den raad te deelen nopens het in de vorige vergadering genomen besluit ten opzigte der bestrating van den Hessenweg. — Beide punten zijn aangenomen voor informatie.

De vergadering is daarna uiteengegaan.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en COMP.